

Program finansira EU

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UNOPS

Sprovodi program

novosti

JULI 2012 - JUN 2013
Program evropskog partnerstva sa opštinama

eu progres ▶▶

Ekonomski razvoj

Najvažnija su
radna mesta

Životna sredina

Obojimo životnu
sredinu u zeleno

Vodosnabdevanje

Nema života bez vode

Socijalno uključivanje

Nada za ljude bez nade

Obrazovanje

Bolje obrazovanje
za uspešnije generacije

Zdravstvo

„Zdravlje je
najveće bogatstvo”

Zašto će se PROGRES nastaviti nakon EU PROGRES-a?

Stigli smo do kraja treće godine i znamo da smo na pravom putu ka ostvarivanju značajnog pozitivnog uticaja na živote stanovnika južne i jugozapadne Srbije. Različiti ljudi možda imaju različita mišljenja o tome kakav je uticaj EU PROGRES-a. Neki će možda reći da je u pitanju 29 infrastrukturnih projekata kojima je poboljšana poslovna infrastruktura, upravljanje otpadom, vodosnabdevanje, energetska efikasnost i uslovi u oblastima obrazovanja, zdravstva, omladine i sporta.

Drugi će možda tvrditi da su zapravo veliki infrastrukturni projekti, međuopštinskog karaktera, koji su podjednako važni i za velike gradove u kojima se odvijaju glavne aktivnosti i za one manje opštine u toj oblasti, a kroz koje će biti obezbeđeno snabdevanje ili usluge, ti koji predstavljaju ključni uspeh Programa. Da navedemo samo neke, Zelena zona u Leskovcu, Industrijska zona u Vranju, projekat unapređenja voćarske proizvodnje u Pčinjskom okrugu, Regionalni centar za razvoj poljoprivrede na Pešteri. Zajednički imenitelj za sve je otvaranje na stotine, ako ne i hiljade novih radnih mesta u narednim godinama.

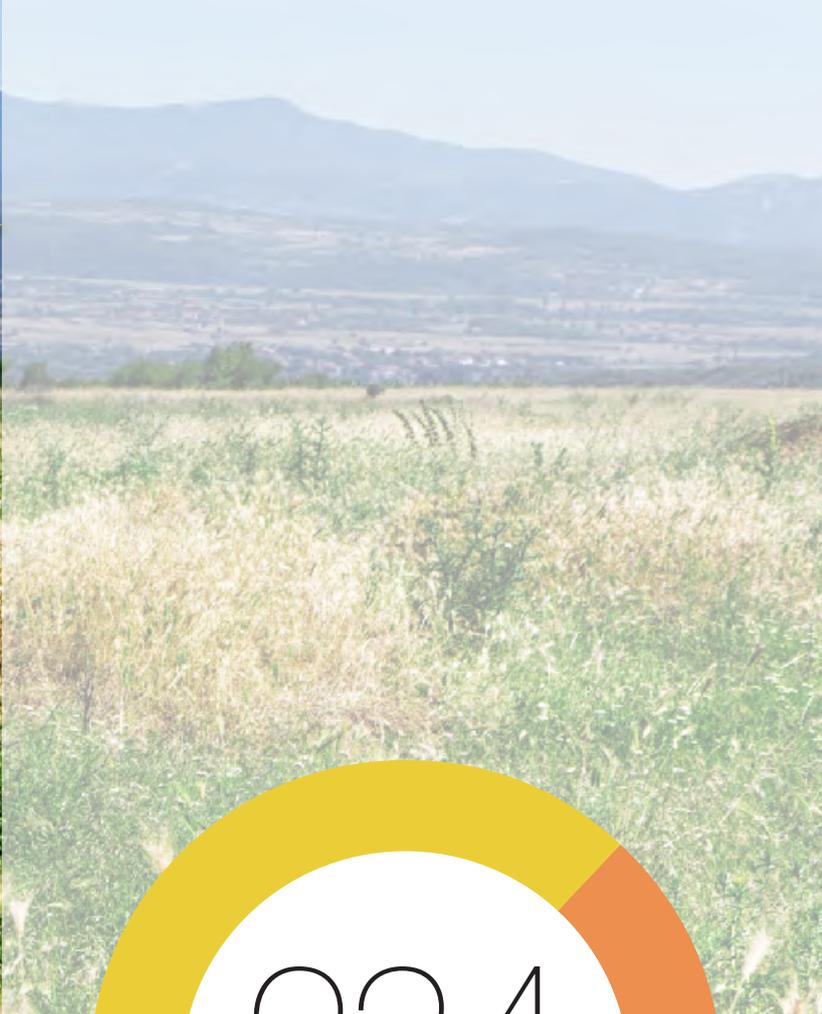
Potom su tu, naravno, aktivnosti kojima su poboljšani kapaciteti lokalnih samouprava, a koji su od suštinske važnosti za veću konkurentnost opština – četiri Jedinstvena šaltera za izdavanje dozvola i podršku biznisu

koji će smanjiti ukupno vreme potrebno za izdavanje građevinskih dozvola sa prosečnih 96 na 77 dana. Ili tehnička i planska dokumentacija kojom je već omogućeno opštinama da dođu do finansiranja u vrednosti od 1,6 miliona evra.

Ne bi trebalo zaboraviti ni socijalno uključivanje i direktnu podršku za oko 9.100 lica iz ugroženih i marginalizovanih grupa, uključujući Rome, lica sa invaliditetom, stara lica i žene, čiji su životi unapređeni kroz razne projekte.

Ali postoje tri pristupa za koja verujemo da se posebno izdvajaju po svom uticaju i čiji efekti će se osećati još dugo nakon završetka Programa. Dobro upravljanje. Vizija razvoja. Partnerstva.

EU PROGRES je jedan od malog broja razvojnih programa u Srbiji u čije su sve aktivnosti ugrađeni principi dobrog upravljanja. Možda ćete se zapitati kako smo uspeali to da učinimo? Vezali smo dobro upravljanje za izgradnju. Preko sloja cigle i maltera, išao je sloj javnosti u radu, delotvornosti, efikasnosti, nediskriminacije i učešća građana. I šta je bio rezultat? Usvajeno je 35 novih propisa kojima se poboljšava održivost i uticaj infrastrukturnih projekata. Izgradili smo dečiji vrtić – pomogli smo opštini da utvrdi propise o upisivanju dece. Obnovili smo zelenu pijacu – sačinjena su pravila za iznajmljivanje tezgi.

Inspirisali smo opštinska rukovodstva da podignu svoje razvojne vizije na viši nivo. Da razmišljaju u novim pravcima i da uključe susedne opštine u planiranje i realizaciju projekata. Da prevaziđu svoje političke razlike kako bi krenule napred. Za te napore, dobili smo devet najviših opštinskih nagrada za doprinos lokalnom razvoju – od Leskovca, Vranja, Ivanjice, Bosilegrada, Raške, Trgovišta, Vlasotinca, Lebana i Žitorađe.

Međutim, EU PROGRES ne bi bio moguć bez sjajnog partnerstva koje je uspostavljeno između donatora projekata, **EU, Vlade Švajcarske, Vlade Srbije, 25 opština** i izvršnog partnera **Kancelarije Ujedinjenih nacija za projektne usluge**. Strateško predsedavanje Upravnim odborom Programa, od strane **Kancelarije za evropske integracije Vlade Republike Srbije** značilo je trajnu podršku i rukovođenje ne samo kada je u pitanju Program, već i za opštine učesnice Programa.

Zajedničkim naporima, težeći istim ciljevima i uz stvarnu posvećenost njihovom ostvarivanju, ovi partneri, preko EU PROGRES-a, daju doprinos tome da se jug i jugozapad izmeste sa mape najnerazvijenijih opština, u kojima lako dolazi do sukoba, i postanu područje koje je privlačno za investitore, sa kvalifikovanom radnom snagom i potencijalima za socio-ekonomski rast od koga bi korist imala čitava zemlja.

Status ugovorenih projekata EU PROGRES-a

- 146 završeno (62%)
- 44 se realizuju planiranom dinamikom (19%)
- 32 kasne uz male rizike (14%)
- 2 kasne uz visok rizik (1%)
- 10 prekinuto (4%)

Najvažnija su radna mesta

Montiranje opreme u fabrici Termovent u Medveđi.

Rezultati Programa

- ✓ **60** stalnih radnih mesta
do sada je otvoreno kroz realizaciju Programa
- ✓ **150 do 200** stalnih radnih mesta
treba da dodatno bude otvoreno do završetka Programa u martu 2014.
- ✓ **7.5** miliona evra
prihodovala su lokalne privrede kroz sprovođenje projekata EU PROGRES-a
- ✓ **700** privremenih zaposlenja
u preduzećima koja su isporučivala robu ili pružala usluge projektima EU PROGRES-a

Fabrika „Termovent“ u Medveđi

Obnova **fabrike za preradu drveta „Termovent“ u Medveđi** je završena. Isporučka mašina za fabriku, koje su donacija slovenačkog Centra za međunarodni razvoj, biće završena do sredine jula. Do kraja 2013. godine, fabrika će zaposliti 30 radnika.

Industrijska zona u Vranju

Izrada detaljnih regulacionih planova i glavnog projekta za obilaznicu do Industrijske zone, otvaranje Jedinstvenog šaltera za izdavanje dozvola i podršku biznisu, priprema plana direktnih stranih investicija, kao i projekat brendiranja, potvrda su sveobuhvatnog pristupa unapređivanju povoljnog poslovnog okruženja u Vranju, što bi moglo da ima odjeka u čitavom Pčinjskom okrugu. Već sad je italijanski proizvođač obuće „Geox“ rekao da će da investira **15.8 miliona evra** i da otvori **1.250 novih radnih mesta** u sledeće tri godine, dok je „Ditre Italia“ potpisala ugovor sa Vladom Srbije prema kome će uložiti oko **13.4 miliona evra** i otvoriti još **400 novih radnih mesta**.

Zelena zona u Leskovcu

Infrastrukturni radovi na **50 hektara** u Zoni **su završeni** i postoji značajan interes ulagača za Zonu. Dva lokalna finansijera su i dalje veoma zainteresovana da uđu u Zonu, a Leskovac povrh toga vodi pregovore o mogućim ulaganjima sa preduzećima iz Grčke i Izraela. **Potencijal** Zelene zone je izuzetan i može se meriti **desetinama miliona evra**.

Regionalni centar za unapređenje voćarske proizvodnje u Pčinjskom okrugu

Oko **190 poljoprivrednih proizvođača** iz čitavog Pčinjskog okruga pohađalo je kurseve obuke za modernizaciju proizvodnje i dobiće priliku da podnesu zahteve za voćne sadnice i formiranje novih zasada voća. Osim toga, EU PROGRES je podržao potpisivanje sporazuma među sedam opština Pčinjskog okruga o osnivanju Upravnog odbora u koji ulaze visoki opštinski funkcioneri sa ovlašćenjima da donose odluke, kao i Savetodavnog odbora koji je sastavljen od stručnjaka za voćarstvo čija je uloga da daju smernice za razvoj projekta. Bez ove organizacije, izgledi za uspeh ovog regionalnog projekta bili bi ograničeniji.

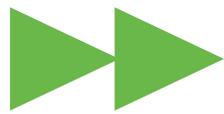
Regionalni centar za razvoj poljoprivrede Pešteri

Radovi na izgradnji **Regionalnog centra za razvoj poljoprivrede na Pešteri** su 60% završeni, isporuka traktora i poljoprivredne mehanizacije je počela u junu 2013. godine, dok je Češka agencija za razvoj obezbedila prvi paket opreme za laboratoriju koja će raditi u okviru Centra. Ovaj regionalni projekat, kojim su obuhvaćeni Novi Pazar, Tutin i Sjenica, trebalo bi da dovede od otvaranja **15 novih radnih mesta** u prvoj godini rada i pruži podršku za **preko 200 poljoprivrednih domaćinstava** da povećaju svoju proizvodnju i dobit. Otvaranje Centra se očekuje u novembru 2013. godine.

„Moje preduzeće zapošljava dva radnika, ali planiram da zaposlim još dvoje, pošto sam ugovorio veliki izvoz u Italiju, a očekujem da uskoro počnem da poslujem i sa grčkim i makedonskim firmama. Ide nam dobro i planiram da pokrenem veću proizvodnu liniju na parceli koja pripada mojoj porodici“.

Davor Novković (25), vlasnik preduzeća za proizvodnju drvenog peleta „Eko dabar“ koji je dobio podršku preko Biznis inkubator centra u Vranju

Obojimo životnu sredinu u zeleno

Više od dva miliona evra je uloženo u 19 projekata koji doprinose čistijoj životnoj sredini

Rezultati Programa

- ✓ Izrada tehničke dokumentacije za reciklažne centre
u Novoj Varoši, Raški i Vranju
- ✓ Izrada tehničke dokumentacije za regionalne deponije
Banjica (Nova Varoš, Priboj, Prijepolje i Sjenica) i Meteris (sve opštine u Pčinjskom okrugu)
- ✓ Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
u Crnoj Travi i Trgovištu
- ✓ Studije za postrojenje za preradu otpadnih voda
na Kopaoniku
- ✓ Lokalni infrastrukturni projekti kojima se uvodi biogorivo i smanjuju emisije CO₂
npr. ugradnja sistema grejanja na biomasu u Prijepolju i novih kotlova u Gimnaziji u Novom Pazaru.

Sprovođenje regionalnog plana za upravljanje otpadom za opštine Prijepolje, Nova Varoš, Priboj i Sjenica

Kada bude izgrađena, Deponija Banjica će povećati sakupljanje otpada za stanovništvo Prijepolja, Nove Varoši, Priboja i Sjenice, sa 60% na 100% i obuhvatiti više od 109.000 ljudi. Podrška EU PROGRES-a u ovim naporima je od ključne važnosti. Prvo, Programom je podržana priprema geološke, geotehničke i hidrogeološke studije kojom su obezbeđeni ulazni elementi za preprojektovanje glavnog projekta, kako bi se on uskladio sa odredbama Zakona o zaštiti životne sredine iz 2009. godine. Ovo znači da su odabrana optimalna tehnička i tehnološka rešenja za izgradnju objekata Deponije. Preprojektovanje glavnog projekta će biti završeno u avgustu 2013. godine, nakon čega će biti moguće ući u pripreme javne nabavke za izgradnju Deponije.

Međutim, ono što je osiguralo institucionalnu i finansijsku održivost projekta su bili:

- Finalizacija osnivačke dokumentacije i dogovor opština koje učestvuju o formiranju zajedničkog društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) koje će rukovoditi Deponijom
- Izdvajanje tri miliona dinara iz budžeta svake od četiri opštine za rad d.o.o. i još pet miliona dinara za infrastrukturne radove na Deponiji u 2013. godini

Reciklažni centar u Novoj Varoši

Reciklažni centar u Novoj Varoši je prvi objekat ove vrste na jugozapadu Srbije, a njime se unapređuju kako zaštita životne sredine tako i zapošljavanje. EU PROGRES je pomogao izradu glavnog projekta i radove na adaptaciji reciklažnog centra, koji su uključivali obezbeđivanje linije za sortiranje i 22 različita kontejnera kojima je rešen problem sortiranja čvrstog otpada u Novoj Varoši.

Broj novozaposlenih radnika u ovom trenutku je četiri, a trebalo bi da se poveća na deset kada bude isporučena sva oprema. Očekuje se da će dobit Reciklažnog centra u Novoj Varoši biti 18.000 evra u 2015. godini, a da će do 2033. godine ona porasti na 200.000 evra.

U okviru projekta, JKP Prijepolja i Priboja su dobila još kontejnera za sakupljanje čvrstog otpada, što je značilo da su njihove trenutne potrebe, kako je definisano opštinskim Strategijama za upravljanje otpadom, u potpunosti zadovoljene.

Sinergije:

- Eko fond je pomogao Novoj Varoši da izvrši nabavku objekta za Centar
- U okviru projekta CLEAN, finansiranog kroz program Evropske unije za prekograničnu saradnju (CBC) između Srbije i Crne Gore, kupljeno je 68 dodatnih kontejnera za odvajanje otpada i dve horizontalne prese, čime je Reciklažni centar u Novoj Varoši postao potpuno operativan
- Ambasada Japana donirala je sredstva za nabavku kamiona za sakupljanje smeća

Putem recikliranja, količine otpada koji završava na deponiji su smanjene, pa je time produžen vek korišćenja deponije. Reciklažom se štede resursi i štiti životna sredina i tako se smanjuje potreba za novim sirovinama.

Nema
života
bez
vode

14.770

direktnih korisnika

u Sjenici, Lebanu i Trgovištu,
osetilo je dobiti
realizacije projekata
vodosnabdevanja

Vodosnabdevanje u **Sjenici** je poboljšano za 12.500 ljudi nakon što su montirane nove pumpe koje je nabavio EU PROGRES. Sjenica je nastavila da radi na zameni cevodova, a koristeći tehničku i plansku dokumentaciju urađenu preko EU PROGRES-a i programa PRO koji mu je prethodio, dobla je oko 19,5 miliona dinara za nove projekte od Vlade Srbije.

U **Trgovištu** je količina vode koju domaćinstva mogu da koriste povećana do tri puta zahvaljujući poboljšanju sistema vodosnabdevanja u Novom Selu, a kvalitet vode je poboljšan.

U **vranjskom naselju Čoška** 30 romskih porodica je dobilo vodu za piće. Nakon podrške koju je pružio EU PROGRES, javno komunalno preduzeće za vodosnabdevanje u Vranju montiralo je pumpe većeg kapaciteta nego što je prvobitno bilo planirano i izgradilo još jedan ulični cevovod stvarajući na taj način preduslove da se u bliskoj budućnosti na mrežu priključi još 25 domaćinstava.

Radovima na sistemu za vodosnabdevanje u **selu Jelašnica u Surdulici** biće obezbeđeno vodosnabdevanje za nekih 379 porodica. Od 1.500 ljudi kojima će ovaj projekat poboljšati uslove života, 45% su Romi.

Izgradnjom vodovodne mreže u **selu Džepnica (Blace)** voda će biti dovedena do 73 domaćinstva sa 219 stanovnika.

Nada za ljude bez nade

Socijalno uključivanje = društvo za sve ljude = poštovanje = jednake mogućnosti i pristojan životni standard bez obzira na ekonomski položaj ili sposobnost, rod, seksualnu orijentaciju, socijalno ili etničko poreklo

9.106
ljudi

EU PROGRES je od svog nastanka u julu 2010. godine doneo pozitivne promene za 9.106 ljudi iz ugroženih i marginalizovanih grupa i pomogao im da dobiju lične karte, pronadu zaposlenje, ostvare pristup socijalnim pravima i obrazovanju, dobiju pijaću vodu...

1.500 korisnika u Surdulici treba da bude povezano na vodovod u avgustu

Pomoć Romima

- **Obezbeđivanje pijaće vode za 800 Roma** u Vranju i Surdulici
- **1.200 Roma** ostvarilo je pristup **obrazovanju, zapošljavanju i zdravstvenoj zaštiti**
- Besplatna pravna pomoć za oko **500 Roma** kako bi dobili lična dokumenta, ostvarili pristup pravima na socijalnu zaštitu, obrazovanje
- Preduzetničkim projektima bi trebalo da bude **omogućeno zapošljavanje 29 Roma**

1.200 Roma ostvarilo je pristup obrazovanju, zapošljavanju i zdravstvenoj zaštiti

Besplatna pravna pomoć

Preko kancelarija Savetodavne službe za građane (SSG) u Preševu, Žitorađi, Prokuplju i Novom Pazaru besplatnu pravnu pomoć dobilo je 2.375 korisnika kako bi pribavili lična dokumenta, ostvarili pristup pravima na socijalnu zaštitu, obrazovanje, itd.

U državnoj statistici, Alija Zulji je registrovan kao interno raseljeno lice. U Novi Pazar je došao iz Prizrena pre 12 godina. Pre nego što se prijavio kod SSG, svaki put kada bi mu zatrebao neki lični dokument išao bi u Kruševac gde su dislocirane matične knjige iz njegovog rodnog grada.

„Obično krenem iz Novog Pazara u šest ujutru. U Kraljevu presedam na drugi autobus za Kruševac. Tamo obično stižem u vreme njihove pauze i onda čekam. Za Novi Pazar nema (direktnih) autobusa pre četiri popodne, pa tada opet uhvatim autobus za Kraljevo i stignem kući oko sedam uveče. Treba mi 13 sati da pređem 240 kilometara. Nemam nikakvih prihoda, a svako putovanje tamo i nazad košta najmanje tri hiljade dinara”, rekao je Zulji. „Dešavalo se i da pogrešno napišu moje ime i onda bih morao ponovo na put”.

Pitanja rodne ravnopravnosti

EU PROGRES je pojačao svoju podršku za pitanja rodne ravnopravnosti i rad sa mehanizmima za rodnu ravnopravnost u 12 opština na jugozapadu Srbije i u Topličkom okrugu i postigao zaista značajan napredak.

12 mehanizama za rodnu ravnopravnost uspostavljeno

9 lokalnih akcionih planova za unapređenje rodne ravnopravnosti usvojeno

9 opština usvojilo Evropsku povelju o ravnopravnosti žena i muškaraca

9 opština izdvojilo sredstva iz budžeta za unapređenje rodne ravnopravnost

„Očekivanja društva od muškaraca i žena zavise od kulturnih, političkih, ekonomskih, društvenih, religijskih i drugih faktora. Stavovi i ponašanje prema rodu se uče i mogu se menjati u zavisnosti od okolnosti. Zato prava žena u našoj lokalnoj zajednici i šire predstavljaju osnovna ljudska prava i zato je diskriminacija politički neprihvatljiva, ekonomski neefikasna i zakonski sankcionisana. Činjenica je da je rodna ravnopravnost u interesu i žena i muškaraca, kao i društva u celini. Zbog toga će Svet za rodnu ravnopravnost Opštine Nova Varoš nastaviti da se bori za obezbeđivanje rodne ravnopravnosti u svim sferama života, kako javnim, tako i privatnim”.

Danijela Topalović, predsednica novoosnovanog Saveta za rodnu ravnopravnost u Novoj Varoši

Podrška licima sa invaliditetom

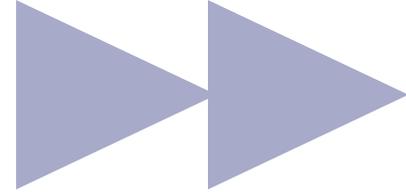
1.850 lica sa invaliditetom i starih lica bili su korisnici **23 partnerska projekta** civilnog društva i lokalnih samouprava. Aktivnosti su obuhvatale mere za uključivanje lica sa invaliditetom na tržište rada.

„Na Sajmu zapošljavanja smo izložili sve predmete koje smo napravili u radionici. Ljudi su dolazili da se dive našem uspehu. Ponosan sam što smo im pokazali da i mi možemo da budemo korisni članovi društva”, rekao je Davor Raspopović, iz Udruženja za pomoć licima sa posebnim potrebama iz Raške. EU PROGRES je obezbedio mašine za radionice za izradu stolarije i kroz taj projekat je do sada obezbeđeno zaposlenje za 19 članova Udruženja.

Podrška nacionalnim manjinama

- Opremanje nameštajem i opremom novih prostorija Nacionalnog saveta albanske nacionalne manjine
- Nacionalni saveti albanske, romske i bugarske nacionalne manjine promovisali su toleranciju, ljudska prava i saradnju između većinskog i manjinskog stanovništva
- Kancelarija za ljudska i manjinska prava je dobila podršku za izradu nacrtu Strategije za borbu protiv diskriminacije (2013-2018.), kao i za praćenje rada nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Bolje obrazovanje za uspešnije generacije

Rezultati Programa

- ✓ 8 infrastrukturnih projekata
koji su poboljšali uslove u dečijim vrtićima i školama
- ✓ 6.600 učenika i zaposlenih
dobilo je bolje uslove za učenje i nastavu

Renoviranjem zgrade Zavičajnog muzeja u Priboju stvoreni su uslovi za stalnu postavku izložbe kojom se prikazuje raznolikost i bogata kulturna i istorijska baština ovog dela Srbije.

„Za Priboj je veoma značajno što Evropska unija pomaže projekte iz oblasti kulture, jer oni mogu biti ekonomski pokretač ovog kraja. U Zavičajnom muzeju nalaze se artefakti stari više od 7.000 godina, koji mnogima mogu biti interesantni.“
Predsednik opštine Priboj Lazar Rvović.

Zgrada biblioteke u Vlasotincu, poznatija kao „Gigina kuća“, teško je stradala u požaru 2008. godine, a sa njom i jedna trećina bibliotečkog fonda. Restauracija zgrade, u kojoj je biblioteka bila smeštena 101 godinu,

Renovirani Zavičajni muzej u Priboju

U Surdulici je EU PROGRES pomogao izgradnju prve sportske sale koju će direktno koristiti oko 930 članova klubova i udruženja

odvijala se u nekoliko faza, a rekonstrukcija zgrade nije bila završena dok EU i Vlada Švajcarske nisu dali donaciju od 66.000 evra preko EU PROGRES-a.

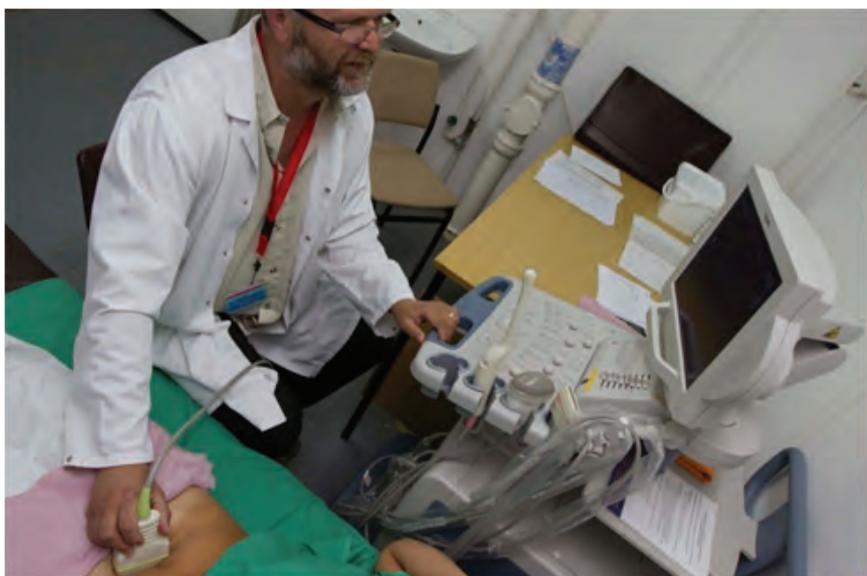
„Renovirana biblioteka će svakako pomoći da se očuva kulturno nasleđe ovog kraja i da se dodatno poboljšaju uslovi za rad i obrazovanje nastavnika i učenika.“ Endru Hedi, šef Operacija III u DEU.

Završena su tri projekta namenjena omladini i unapređenju uslova za bavljenje sportom, a još dva su u toku. Procenjuje se da će njih koristiti 3.000 sportistkinja i sportista.

„Zdravlje je najveće bogatstvo“

Stopa preventivnih skrining pregleda žena u Novoj Varoši, u prvih šest meseci nakon nabavke 4-D ultrazvuka, iznosi 80% u odnosu na stopu iz 2011. godine

Broj stomatoloških pregleda školske dece, od januara do marta 2013. godine, **u Novoj Varoši**, povećan je na 1.100, što je 60% ukupnog broja pregleda obavljenih u 2011. godini. Došlo je i do porasta broja pregledane novorođenčadi za 40% u prvih šest meseci korišćenja novog ultrazvuka, dok stopa preventivnih skrining pregleda kod žena u istom periodu iznosi 80% u odnosu na isti period u 2011. godini.

U Kuršumliji, u kojoj postoji moderna laboratorija gde je moguće obaviti oko 115.000 analiza godišnje, izgradnjom nove zgrade omogućen je lakši pristup licima sa invaliditetom. Takođe, stvoreni su mnogo bolji uslovi rada za medicinsko osoblje.

Izgradnjom platoa ispred Doma zdravlja **u Prokuplju** dobijeno je 69 novih parking mesta, čime su smanjene gužve u saobraćaju ispred zgrade i dat doprinos bezbednijem prevozu pacijenata, naročito kada su u pitanju hitne intervencije i pacijenti na dijalizi.

Dogradnjom ulaza za prijem hitnih slučajeva u Domu zdravlja **u Blacu**, vreme potrebno za prebacivanje pacijenata od ambulantnih kola do lekarske ordinacije smanjeno sa četiri minuta na jedan. Prema anketi koju je sproveo Dom zdravlja, ovim je zadovoljstvo građana povećano za 50%.

25.000
građana

imalo je bolji pristup zdravstvenoj zaštiti

Kako su dobro upravljanje i infrastruktura postali nerazdvojni prijatelji?

Dozvolite da vas prvo podsetimo šta je dobro upravljanje. Ono bi moglo da bude definisano kao sistem vrednosti, politika i institucija putem kojih društvo usmerava i upravlja svojim socijalnim, političkim i ekonomskim poslovima, kroz interakciju centralnih i lokalnih vlasti, građana, civilnog društva i privatnog sektora. To je trajan proces čiji je krajnji cilj poboljšanje kvaliteta života i dobrobiti građana.

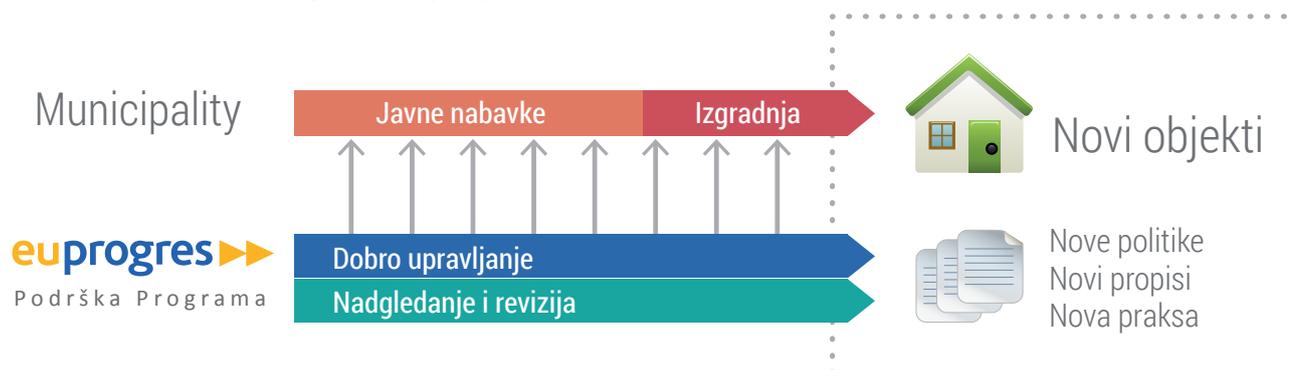
EU PROGRES je jedan od veoma malog broja razvojnih programa danas u Srbiji u čije su sve aktivnosti ugrađeni koncepti i načela dobrog upravljanja. To nije bilo lako: u proteklih nekoliko godina vredno smo na tome radili uz podršku stručnjaka Vlade Švajcarske kako bismo taj koncept i njegove ključne principe, odgovornost za učinjeno, javnost rada, učešće građana, nediskriminaciju i efikasnost, ugradili u širok dijapazon socio-ekonomskih projekata koji se sprovode uz pomoć EU PROGRES-a. To je značilo prenošenje dobrog upravljanja sa konceptualnog nivoa u životnu praksu koja može da pokaže opipljive rezultate lokalnim samoupravama i građanima.

Kako smo to učinili? S obzirom da se veliki deo budžeta EU PROGRES-a dodeljuje za infrastrukturne projekte, rešili smo da povežemo dobro upravljanje sa izgradnjom. Iznenađujuće i zahtevno, zar ne? Naš

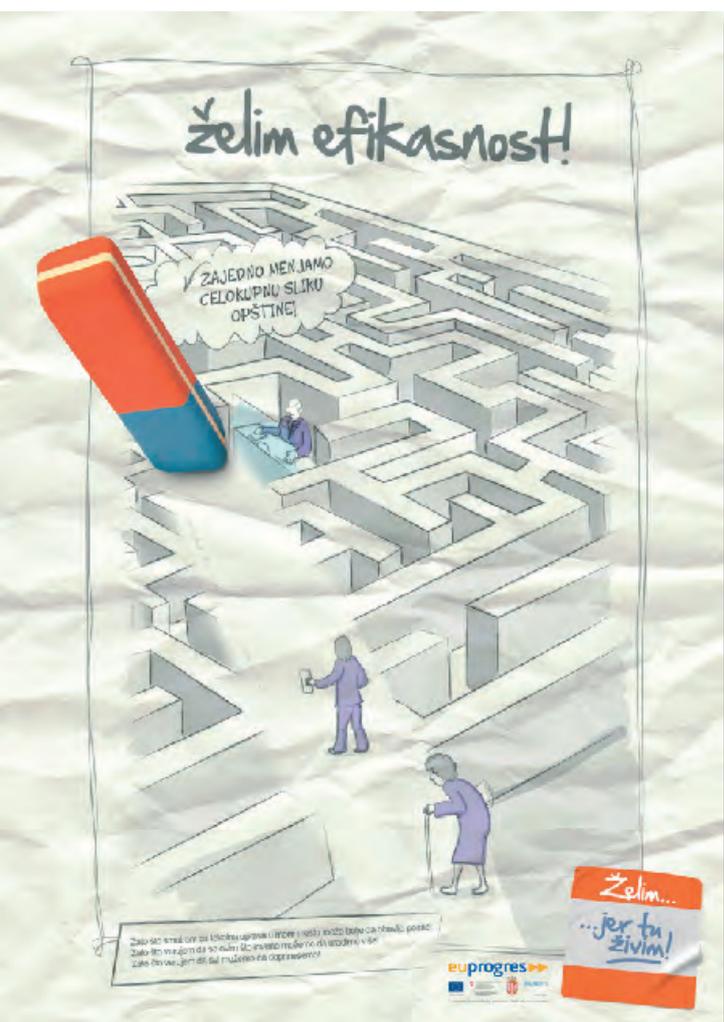
pristup je povlačio to da smo, uporedo sa obavljanjem građevinskih radova, tesno saradivali sa opštinama kako bismo im pomogli da utvrde one aspekte određenog projekta na kojima treba raditi kako bi se unapredilo upravljanje. Na primer, kada smo izgradili novi dečiji vrtić, uporedo smo pomogli opštini da utvrdi propise kojima će se obezbediti da nema diskriminacije prilikom upisa dece; dok smo mi rekonstruisali zelenu pijacu, opština je utvrđivala pravila za najam tezgi; kada je projekat u oblasti vodosnabdevanja pomogao da se ostvare uštede, opština je odredila koji će se deo ušteđenih sredstava iskoristiti za subvencionisanje računa za vodu za najugroženije građane.

Tri godine kasnije, mi smo zaista u mogućnosti da predstavimo neke vidljive rezultate. Opštine su, uz podršku EU PROGRES-a, u toku realizacije infrastrukturnih projekata, usvojile ili revidirale preko **30 lokalnih politika i propisa**, od kojih se svakim unapređivao jedan od principa dobrog upravljanja. Ove politike i propisi će unaprediti održivost i uticaj infrastrukturnih projekata; njima će se osigurati da deo (javnih) poslova bude bolje organizovan; i, što je najvažnije, interesi i prava građana će se bolje ostvarivati. A to nije apstraktno, već veoma realno, najrealnije pitanje od svih.

Veza između dobrog upravljanja i infrastrukture

Komunikacija u službi razvoja

Baš kao što su i 234 podržana projekta unela pozitivne promene u živote građana na jugu i jugozapadu Srbije, i komunikacija EU PROGRES-a podiže nivo svesti o izazovima razvoja u oblasti u kojoj se Program realizuje, podstiče građane na delanje i unapređuje investicije i ekonomski razvoj radi omogućavanja lakše i brže promene društva

Kampanja za promociju dobrog upravljanja

Kroz javnu kampanju namenjenu promovisanju odgovornosti za urađeno, javnosti rada, učešća građana, efikasnosti i nediskriminacije kao pet ključnih principa dobrog upravljanja i njegove važnosti za lokalni socio-ekonomski razvoj, EU PROGRES je doprineo podizanju nivoa svesti o ovom konceptu i ohrabrio građane da učestvuju u lokalnim poslovima. Uspeh kampanje može da se ilustruje, na primer, činjenicom da je 15 opštinskih internet stranica poboljšano kako bi se povećala javnost rada. Nadalje, preko 1.200 građana je direktno učestvovalo u procesu donošenja odluka u vezi sa izradom nacrtu lokalnih budžeta za 2013. godinu u Novom Pazaru, Vranju i Raški, dok su mišljenja građana uzeta u obzir u procesu planiranja budžeta za iduću godinu.

Sa 11 poseta na visokom nivou, 35 saopštenja za štampu i preko 1.160 afirmativnih medijskih izveštaja u protekloj godini, EU PROGRES se postarao da građani juga i jugozapada Srbije budu redovno informisani o podržanim projektima

„Evropa, to si ti”

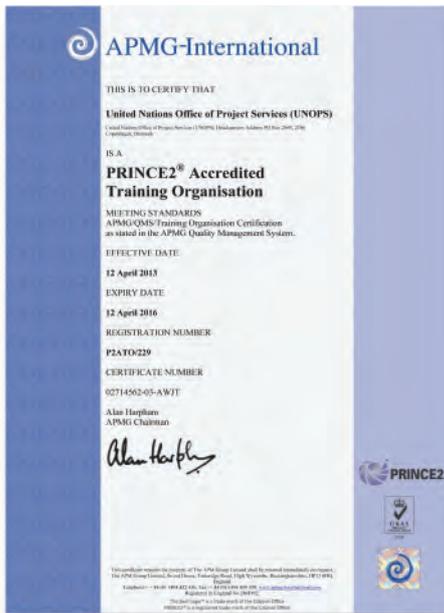
Druga kampanja, „Evropa, to si ti”, koja je bila u potpunosti usklađena sa Strategijom komunikacija Kancelarije za evropske integracije za pristupanje Republike Srbije Evropskoj uniji, doprinela je da se građanima u oblasti u kojoj se sprovodi Program omogući da donose odluke zasnovane na informacijama u vezi sa pristupanjem Srbije Evropskoj uniji. Kampanjom su promovisane osnovne evropske vrednosti, čineći ih razumljivijim i prijemčivijim za građane. Njome su građani takođe obavješteni o potrebi, koristima i pozitivnim efektima procesa EU integracija po napredak zemlje uopšte. Kampanja „Evropa, to si ti”, namenjena podizanju nivoa svesti, predstavljala je osnov za jačanje partnerstava sa državnim institucijama na svim nivoima i njome je pružena podrška Kancelariji za evropske integracije u objašnjavanju procesa EU integracija građanima na jugu i jugozapadu Srbije i pridobijanju veće podrške iz ovog dela zemlje.

Ljudsko dostojanstvo
sloboda
demokratija
jednakost
vladavina prava
ljudska prava
manjine
pluralizam
nediskriminacija

Èvröpà, tø ši TI

tolerancija
pravda
ravnopravnost
jednake šanse
sloboda govora
efikasnost
transparentnost
odgovornost
razvoj

Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS) kao Akreditovana organizacija za obuku (ATO) i Akreditovana organizacija za pružanje konsultantskih usluga (ACO) daje uveravanja o apolitičnom i razvojnom odnosu pri realizaciji Programa EU PROGRES

Dobro upravljanje

Pružamo podršku opštinama da unaprede poštovanje principa odgovornosti, javnosti, efikasnosti i delotvornosti u radu, i da povećaju učešće građana u donošenju odluka. Na taj način zajedno stvaramo važne preduslove za održivi razvoj.

Opštinsko upravljanje i planiranje razvoja

Radimo na poboljšanju kvaliteta usluga koje opštine pružaju svojim građanima i privredi i obezbeđujemo stručnu podršku pri izradi planske dokumentacije. Sigurni smo da će efekti biti dugoročni jer službenici stiču znanja potrebna za dalji razvoj opština i nakon završetka programa.

Infrastruktura

Učestvujemo u finansiranju i sprovođenju opštinskih i međuopštinskih projekata infrastrukture – koji daju odmah vidljive rezultate i poboljšanje kvaliteta života, a zajedno sa lokalnim samoupravama radimo na pripremi tehničke dokumentacije koja je neophodna za privlačenje dodatnih investicija.

Javna svest i brendiranje oblasti

Polazeći od činjenice da pozitivne komunikacije omogućavaju brže i lakše promene, aktivnostima u okviru ove komponente s jedne strane promoviramo potencijale i gradimo pozitivan imidž južne i jugozapadne Srbije, a s druge jačamo javnu svest o društveno-ekonomskim problemima i načinima za njihovo rešavanje.

Evropska unija
14,1 milion evra

Ukupni budžet EU PROGRESa iznosi 18,1 milion evra

Vlada Švajcarske
2,5 miliona evra

Vlada Srbije
1,5 miliona evra

Kancelarija u Novom Pazaru
Kragujevačka 1, 36300 Novi Pazar
Tel: +381 (0)20 337 300, 337 301,
Faks: +381 (0)20 411 032

Kancelarija u Prokuplju
Timočka 4, 18400 Prokuplje
Tel: +381 (0)27 333 125, 32 99 72
Faks: +381 (0)27 32 99 73

Kancelarija u Vranju
Kneza Miloša 52, 17500 Vranje
Tel: +381 (0)17 40 55 44, 40 55 45
Faks: +381 (0)17 40 55 46